

สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจการติดตามระดับความรู้ และการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน พ.ศ. 2567

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ร่วมมือกับ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อจัดทำโครงการสำรวจการติดตามระดับความรู้และการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน พ.ศ. 2567 โดยดำเนินการสำรวจไปพร้อมกับการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จากครัวเรือนตัวอย่างคนไทยทุกจังหวัดทั่วประเทศทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวน 12,558 ครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2567 โดยในครั้งนี้ สสช. เป็นผู้สรุปผลการสำรวจที่สำคัญในประเด็นการออมและความผันผวนทางเศรษฐกิจ สำหรับประเด็นความรู้ความเข้าใจและการเข้าถึงบริการทางการเงิน ธปท. จะเป็นผู้นำเสนอในรายละเอียดต่อไป

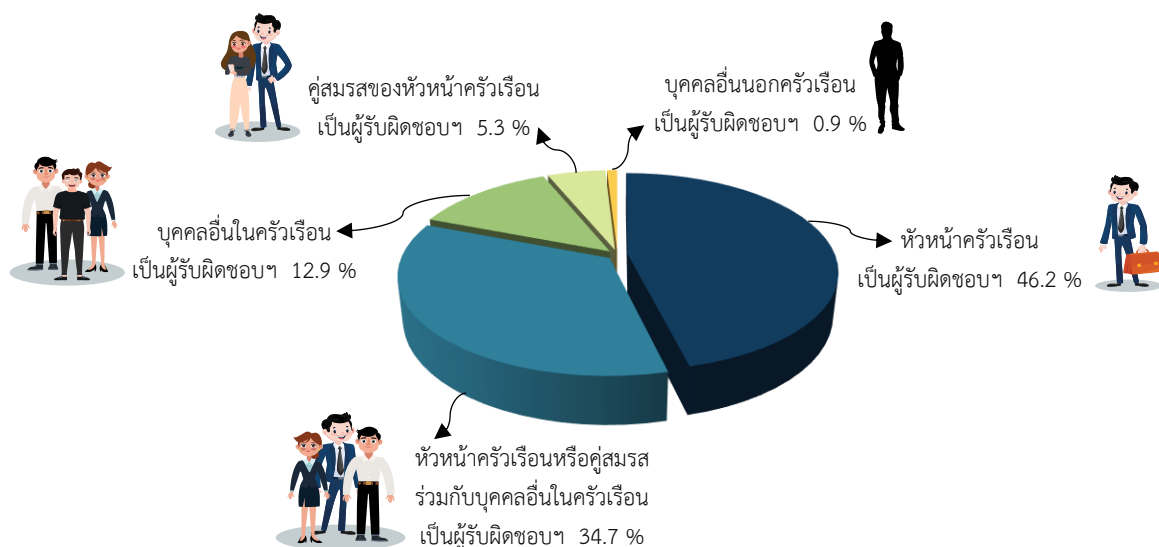
จากผลการสำรวจการติดตามระดับความรู้และการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน พ.ศ. 2567 พบว่า มีครัวเรือนทั้งสิ้น 24.3 ล้านครัวเรือน เป็นครัวเรือนคนไทย 23.4 ล้านครัวเรือน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การออมของครัวเรือนไทย

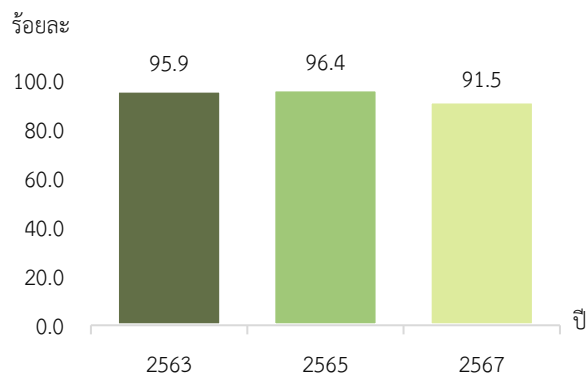
1.1 ผู้รับผิดชอบและตัดสินใจเรื่องการใช้เงินในครัวเรือน

จากผลการสำรวจ พบว่า ผู้รับผิดชอบและตัดสินใจเรื่องการใช้เงินในครัวเรือนเป็นหัวหน้าครัวเรือนสูงสุดร้อยละ 46.2 รองลงมาเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือคู่สมรส ร่วมกับบุคคลอื่นในครัวเรือน ร้อยละ 34.7 เป็นบุคคลอื่นในครัวเรือน ร้อยละ 12.9 เป็นคู่สมรสของหัวหน้าครัวเรือน ร้อยละ 5.3 และเป็นบุคคลอื่นนอกครัวเรือน ร้อยละ 0.9

แผนภูมิ 1 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผู้รับผิดชอบและตัดสินใจเรื่องการใช้เงินในครัวเรือน

**แผนภูมิ 2 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการเก็บออม
ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ปี 2563 - 2567**

หมายเหตุ: วิธีที่ครัวเรือนเลือกใช้ในการเก็บออมในปี 2567 มี 7 วิธี
ซึ่งต่างจากปี 2563 และปี 2565 ที่มี 8 วิธี

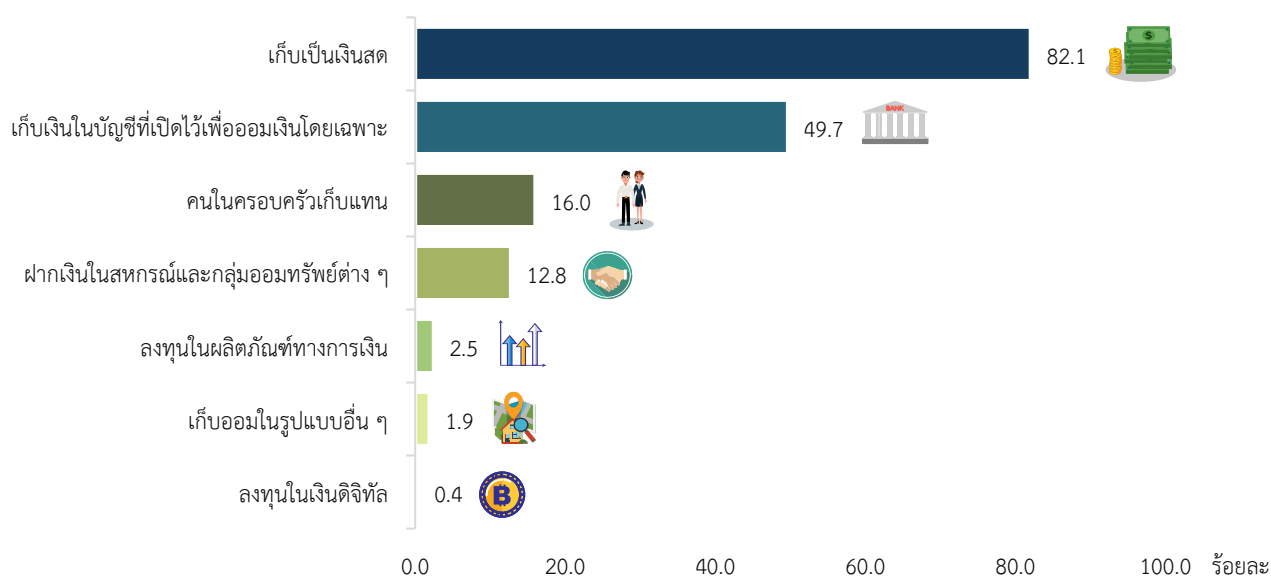
1.2 ครัวเรือนที่มีการเก็บออม ปี 2563 - 2567

จากผลการสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่า ครัวเรือนมีการเก็บออมในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ในปี 2567 ร้อยละ 91.5 และเมื่อเปรียบเทียบการออม ในระยะเวลา 5 ปี คือ ปี 2563 ถึงปี 2567 พบว่า ร้อยละ ของครัวเรือนที่มีการเก็บออมในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ในปี 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รายได้เฉลี่ยทั้งสิ้นของครัวเรือนในปี 2564 เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ร้อยละของครัวเรือนที่มีการเก็บออมในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาในปี 2565 เพิ่มขึ้นด้วย ต่อมาปีนี้สิ้น ต่อครัวเรือนที่เป็นหนี้ในปี 2566 เพิ่มขึ้น ครัวเรือน นำเงินไปใช้หนี้มากขึ้น ทำให้มีเงินเก็บออมน้อยลง ส่งผลให้ร้อยละของครัวเรือนที่มีการเก็บออมในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาในปี 2567 ลดลงตามไปด้วย

1.3 วิธีที่ครัวเรือนเลือกใช้ในการเก็บออม

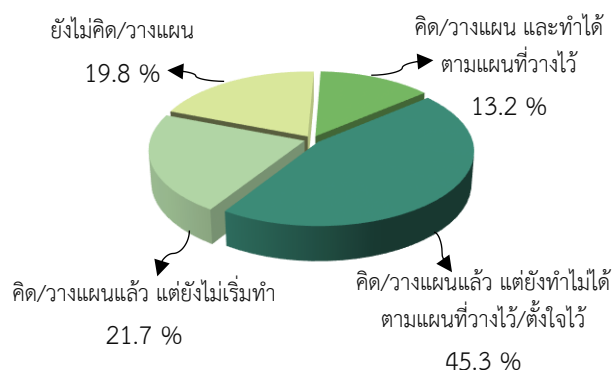
สำหรับวิธีการเก็บออมที่ครัวเรือนเลือกใช้ในการเก็บออมในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า มีครัวเรือนเก็บเป็นเงินสด สูงสุดถึงร้อยละ 82.1 รองลงมาคือ เก็บเงินในบัญชีที่เปิดไว้เพื่อออมเงินโดยเฉพาะ ร้อยละ 49.7 ให้คนในครอบครัว เก็บแทน ร้อยละ 16.0 ฝากเงินในสหกรณ์และกลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ ร้อยละ 12.8 ลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (เช่น พันธบัตร หุ้น กองทุนรวม) ร้อยละ 2.5 เก็บออมในรูปแบบอื่น ๆ (เช่น ซื้อทอง ที่ดิน อสังหาริมทรัพย์ ประกันชีวิตสะสมทรัพย์ สลากออมทรัพย์ เป็นต้น) ร้อยละ 1.9 ลงทุนในเงินดิจิทัล (เช่น Bitcoin, Ethereum และ Libra) ร้อยละ 0.4

แผนภูมิ 3 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการเก็บออม จำแนกตามวิธีที่ครัวเรือนเลือกใช้ในการเก็บออม

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

**แผนภูมิ 4 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตาม
การวางแผนการเก็บออมไว้สำหรับยามชรา/เกษียณอายุ**

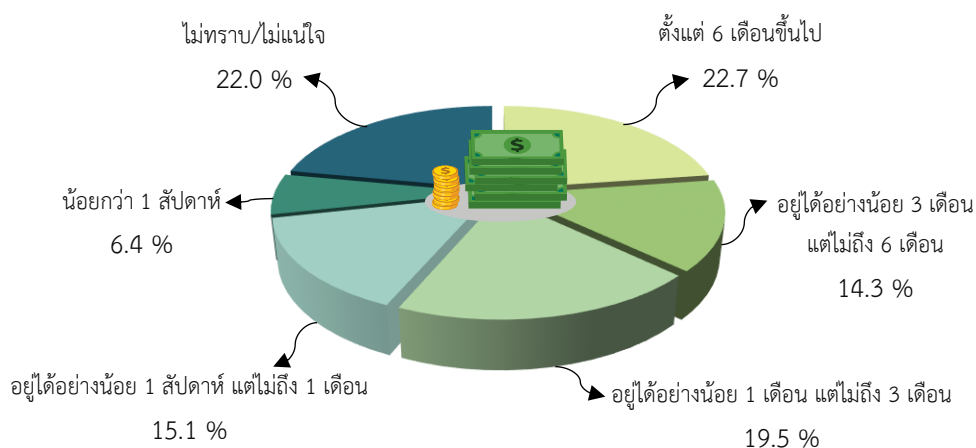
1.4 การวางแผนการเก็บออมไว้สำหรับยามชรา/เกษียณอายุ

จากผลการสำรวจการวางแผนการเก็บออมไว้สำหรับยามชรา/เกษียณอายุ พบว่า มีครัวเรือนที่คิด/วางแผนแล้ว แต่ยังไม่ทำตามแผนที่วางไว้/ตั้งใจไว้มากถึงร้อยละ 45.3 คิด/วางแผนแล้ว แต่ยังไม่เริ่มทำร้อยละ 21.7 ยังไม่คิด/วางแผน ร้อยละ 19.8 และเป็นที่น่าสังเกตว่ามีครัวเรือนที่คิด/วางแผน และทำตามแผนที่วางไว้มีเพียงร้อยละ 13.2 เท่านั้น

1.5 ระยะเวลาที่สามารถนำเงินออมมาใช้ดำรงชีพเมื่อต้องหยุดทำงาน

หากครัวเรือนต้องหยุดทำงานกะทันหันโดยไม่มีกำหนด ระยะเวลาที่ครัวเรือนสามารถนำเงินออมมาใช้ดำรงชีพได้ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป มีไม่ถึง 1 ใน 4 ของครัวเรือนทั้งสิ้นหรือคิดเป็นร้อยละ 22.7 เท่านั้น ในขณะที่ยังสามารถดำรงชีพอยู่ได้น้อย 3 เดือน แต่ไม่ถึง 6 เดือน มีร้อยละ 14.3 อยู่ได้น้อย 1 เดือน แต่ไม่ถึง 3 เดือน มีร้อยละ 19.5 อยู่ได้น้อย 1 สัปดาห์แต่ไม่ถึง 1 เดือน ร้อยละ 15.1 และต่ำสุดคือน้อยกว่า 1 สัปดาห์ ร้อยละ 6.4 ซึ่งจากผลการสำรวจดังกล่าว พบว่า ครัวเรือนไทยมีการเก็บออมและสามารถใช้เงินที่เก็บออมได้ในระยะเวลาอันสั้นเท่านั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบกับการดำรงชีพในอนาคตหากครัวเรือนหยุดการทำงานหรือตกงาน ส่วนครัวเรือนที่ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ ระยะเวลาที่สามารถนำเงินออมมาใช้ดำรงชีพมีมากถึงร้อยละ 22.0

แผนภูมิ 5 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามระยะเวลาที่สามารถนำเงินออมมาใช้ดำรงชีพเมื่อต้องหยุดทำงาน

2. ความผันผวนทางเศรษฐกิจ

แผนภูมิ 6 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตาม การประสบปัญหาเงินไม่พอจ่าย

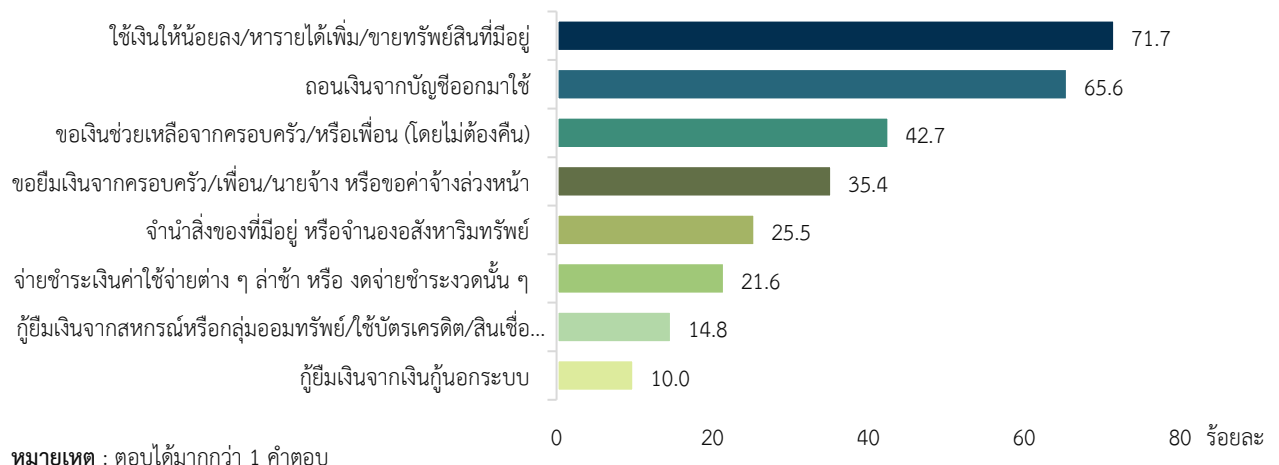

2.1 การประสบปัญหาเงินไม่พอจ่ายและวิธีที่ใช้ ในการแก้ไขปัญหา

ครัวเรือนทั่วประเทศเคยประสบปัญหาเงินไม่พอจ่ายสูงถึงร้อยละ 56.8 เมื่อเทียบกับครัวเรือนที่ไม่เคยประสบปัญหามีเพียงร้อยละ 43.2 โดยวิธีที่เลือกใช้ในการแก้ไขปัญหาสูงสุด ได้แก่ ใช้เงินให้น้อยลง/หารรายได้เพิ่ม/ขายทรัพย์สินที่มีอยู่ ร้อยละ 71.7 รองลงมาคือถอนเงินจากบัญชีออกมาใช้

ร้อยละ 65.6 ขอเงินช่วยเหลือจากครอบครัว/หรือเพื่อน (โดยไม่ต้องคืน) ร้อยละ 42.7 ขอยืมเงินจากครอบครัว/เพื่อน/นายจ้าง หรือขอค่าจ้างล่วงหน้า ร้อยละ 35.4 จำนำสิ่งของที่มีอยู่หรือจำนองอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 25.5 จ่ายชำระเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ล่าช้า หรือ งดจ่ายชำระงวดนั้น ๆ ร้อยละ 21.6 กู้ยืมเงินจากสหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์/ใช้บัตรเครดิต/สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ/นาโนไฟแนนซ์/ฟิโกไฟแนนซ์ ร้อยละ 14.8 ส่วนกู้ยืมเงินจากเงินกู้ยืมระบบต่ำสุดคือร้อยละ 10.0

แผนภูมิ 7 ร้อยละของครัวเรือนที่เคยประสบปัญหาเงินไม่พอจ่าย จำแนกตามวิธีแก้ไข้ปัญหา

2.2 การประสบเหตุการณ์ล่อกลวงทางการเงิน

จากผลการสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่าในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ครัวเรือนเคยเชื่อคำชวน/คำแนะนำให้ลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มาทราบในภายหลังว่าเป็นการล่อกลวง ร้อยละ 6.5 เคยให้ข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลส่วนบุคคลแก่มีงฉาชีพผ่านทางอีเมล โทรศัพท์ หรือแอปพลิเคชันสื่อสาร เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก ร้อยละ 6.1 และเคยถูกหลอกให้เสียเงินโดยมีงฉาชีพทางออนไลน์ เช่น แสกเกอร์ ฟิชซิง ร้อยละ 6.3

แผนภูมิ 8 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการประสบ เหตุการณ์ล่อกลวงทางการเงิน

